

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж г 111/2014
23.10.2014. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Марине Говедарица и Слађане Накић Момировић, чланова већа, у поступку подносиоца захтева Р.Д. из Ж., поводом захтева за заштиту права на суђење у разумном року, решавајући о жалби подносиоца захтева изјављеној против решења Вишег суда у Смедереву Р4 6/14 од 05.09.2014. године, у седници већа одржаној дана 23.10.2014. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ решење Вишег суда у Смедереву Р4 6/14 од 05.09.2014. године у ставу трећем изреке и у том делу предмет враћа првостепеном суду на поновни поступак

Образложење

Побијаним решењем утврђено је да је подносиоцу захтева повређено право на суђење у разумном року у поступку пред Основним судом у Великој Плани у предмету Ив 7234/10 (став први). Наложено је Основном суду у Великој Плани да у року од 3 месеца од дана пријема решења оконча поступак у предмету Ив 7234/10 (став други). Решено је да се подносиоцу захтева не досуди накнада за повреду права на суђење у разумном року (став трећи).

Против одлуке из става трећег првостепеног решења подносилац захтева је благовремено изјавила жалбу из свих законских разлога прописаних одредбом члана 373. став 1. Закона о парничном поступку.

Одлучујући о жалби подносиоца захтева на основу члана 8б став 3. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр.116/08 ... 101/13), Врховни касациони суд је испитао побијано решење, применом члана 38б. у вези са чланом 402. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр.72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14) у вези члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку ("Службени гласник СРС", 25/82 ... "Службени гласник РС" бр. 46/95 ... "Службени гласник РС", бр. 55/14) који се примењује на основу члана 8в Закона о уређењу судова, па је нашао да је жалба основана.

Првостепени суд је починио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, јер побијано решење има недостатака због којих се не може испитати; недостаци се огледају у противречности изреке разложима решења и непостојању разлога о битним чињеницама.

Подносилац захтева је покренула поступак ради заштите права на суђење у разумном року наводећи да јој је право повређено у поступку који се води пред Основним судом у Великој Плани Ив бр.7234/10. Тим актом подносилац захтева је кумулативно тражила: -да се утврди да је у поступку Ив бр.7234/10 повређено њено право на суђење у разумном року, -да се одреди рок у коме ће извршни суд окончати поступак принудног извршења -и да јој на име накнаде нематеријалне штете буде досуђен износ од 80.000 динара са законском затезном каматом, као и да јој буду надокнађени трошкови поступка. Првостепени суд је усвојио прва два захтева, одлучио је (ставом III изреке) да не досуди накнаду за повреду права на суђење у разумном року, док о захтеву за накнаду трошкова није одлучивао.

Одлуку да подносиоцу захтева не досуди накнаду нематеријалне штете одн. примерену новчану накнаду због повреде права на суђење у разумном року првостепени суд објашњава да је подносилац захтева делимично наплатио своје потраживање те да у примарном поступку (поступку који је претходио извршном поступку) није одлучивано о питањима која би указивала да је подносилац захтева претрпео значајан губитак. За наведено размишљање првостепени суд се паушално позвао на став Европског суда за људска права и став Уставног суда, без навођења конкретних одлука тих судова

Зато је нејасно којим чињеницама се првостепени суд руководио када је применом критеријума “значајне штете” одлучио да подносиоцу захтева не досуди новчану накнаду. Исто тако, нејасно је значење наведеног критеријума као и због чега је првостепени суд одлуку о захтеву донео применом критеријума, а не одговарајућег материјалног права. Првостепени суд заузима став да примена критеријума “значајне штете” зависи од степена озбиљности штете, а која се процењује имајући у виду материјални (финансијски) значај и важности предмета за подносиоца. Позитивно-правни прописи не познају тај правни стандард (као услов за досуђивање накнаде нематеријалне штете), а спорно је и његово суштинско значење, с обзиром да га првостепени суд није јасно и потпуно објаснио. Првостепени суд, наиме, дефинише појам “значајне штете” употребом, исто тако, недовољно одређеног појма “степен озбиљности”, па је стога нејасно на основу ког критеријума је одлучено о захтеву за исплату примерене новчане накнаде због повреде права на суђење у разумном року која повреда је утврђена ставом I ожалбеног решења. Ако се при томе узме у обзир да појмови озбиљна и

значајна штете немају идентично значење одн. нису синоними, нејасно је како је првостепени суд одлучио о наведеном захтеву подносиоца захтева.

Како је првостепени суд учинио наведену повреду процесног закона, Врховни касациони суд је укинуо решење у ожалбеном делу (став III изреке) и предмет вратио првостепеном суду на поновни поступак, како би утврдио чињенице које се тичу: сложености (чињеничне и правне) предмета у оквиру ког је дошло до повреде права на суђење у разумном року, понашање подносиоца захтева у том предмету, понашање државних органа и значај извршног предмета за подносиоца захтева, па имајући у виду тако утврђено чињенично стање, као и чињеницу да је подносилац захтева делимично наплатила своје потраживање у извршном поступку, првостепени суд ће правилном применом материјалног права одлучити о захтеву подносиоца захтева за примерену новчану накнаду. Истовремено ће бити одлучено и о захтеву подносиоца за накнаду трошкова поступка на које подносилац, у случају успеха у овом поступку има право сходно правилима о накнади трошкова поступка (одредбе чл. 150-173 ЗПП), с обзиром да је трошкове поступка тражила у свом захтеву од 16.07.2014. године и да жалбу против решења првостепеног суда између осталог изјављује због чињенице да истим није одлучено о трошковима поступка.

Из наведених разлога, применом члана 401. став 1. тачка 3. Закона о парничном поступку одлучено је као у изреци.

**Председник већа–судија
Миломир Николић, с.р.**